

Clastra dallas soras dominicanas, Glion (GR)

«Dis da Sentupada»

ils 6 – 8 da fevrer 2026

La Fundaziun Retoromana organisescha danovamein ils Dis da Sentupada, la fin d'jamna sut l'enzenna dil lungatg romontsch e sia cultura. La purschida sedrezza – exclusivamein per romontsch – a tuttas persunas interessadas al lungatg romontsch ed a sia cultura, dalunsch e damaneivel.

Cun luvratoris, seminaris, referats, presentaziuns, purschidas culturalas. Ina part dil program ei publica.

Cumpact. Familiar. Romontsch.

Program dil cuors

Venderdis, ils 6 da fevrer

17.30	Apero da beinvegna
18.15	Tscheina
20.00	«Anflar il grond el pign, quei plai a mi.» Discuors moderau cun Susanna Fanzun
21.30	Puschegn e star da cuminonza

Sonda, ils 7 da fevrer

07.15	Solver
08.45 – 08.55	Entschatta comunabla ell'aula
09.00 – 10.30	Cuors modular 1
10.30 – 11.00	Pausa
11.00 – 12.30	Cuors modular 1 (cuntinuaziun)
12.30	Gentar
14.00 – 14.15	Introducziun el program da suentermiezdi (aula)
14.15 – 15.00	Daco drova RTR ina linguista? Presentaziun da Marietta Cathomas
	Pausa
15.15 – 16.00	Senza num e bein zuppau Referat da Clau Solèr
	Pausa
16.30 – 17.15	Lungatg. Cultura. Quiz. Presentaziun Iudica da Conradin Klaiss
suenter	Après-programme Vin cauld e punsch silla terrassa dalla claustra
18.15	Tscheina
20.00	Ei vegnan, ils Fränzlis! Concert e sault

Dumengia, ils 8 da fevrer

07.15	Solver
09.00 – 10.30	Cuors modular 2
10.30 – 11.00	Pausa
11.00 – 12.30	Cuors modular 3
12.30	Gentar
14.00 – 14.30	Punct da program comunabel ell'aula
14.30 – 14.45	Finiziun/cumiau
15.15 ni 16.15	Partenza auto da posta direcziun Glion

Cuosts ed annunzia

CHF 260 (excl. albiert e dunsena).

Students* (16 – 25 onns): CHF 170.

Scolars* (tochen 16 onns): CHF 100.

Ti sas bugen s'annunziar pils 'Dis da Sentupada' tier la FRR cul **formular online**. Ti'annunzia ei valeivla, da quei mument che la FRR ha confirmau Tiu pagament. Las annunzias vegnan risguardadas tenor la successiun da lur entrada.

La casa hospitonta

La claustra dallas soras dominicanas ei in liug per formaziun e reflexiun, el qual las participontas ed ils participonts da cuors san prender dunsena ed albiert. Tgi che fa diever da quella pussevliadad, sa profitar grondamein digl ambient famigliar.

El **sistem da reservaziun online** vegnan ils termins dils 6-8 da fevrer 2026 indicai sco occupai tier las combras singulas. Quei ei aschia, perquei che las combras ein reservadas aposta per participontas e participonts dils 'Dis da Sentupada - pia per Tei!

Ti'annunzia per albiert e dunsena pren la Casa da Sentupada bugen encunter. Ti sas reservar Tia combra per telefon ni per e-mail, culla remarca: Participont* dils 'Dis da Sentupada'.

081 926 95 40, hausderbegegnung@klosterilanz.ch

Organisatura e realisatura

La Fundaziun Retoromana Pader Flurin Maissen ei ina instituziun da NON-PROFIT. Dapli davart la Fundaziun Retoromana anflas Ti sut frr.ch. Menader da fundaziun e direcziun dils cuors: Conradin Klaiss

Contact: cuorsromontsch@frr.ch

Venderdis, ils 6 da fevrer 2026, las 20.00

«Anflar il grond el pign, quei plai a mi.»

Discuors moderau

cun Susanna Fanzun

reschissura, autura, producenta

«I Giacometti», «Nos Chastè», «Kühe, Käse und 3 Kinder» ...

Susanna Fanzun ha creau varga 30 films documentars sur dil mintgadi el territori alpin e colligia historias localas cun temas globals. Sper plirs purtrets dad artists ha ella schaffiu biars films documentars romontschs che han focusau silla veta d'affons ellas muntognas, l'economia alpestra, igl art d'architectura ed inschigneria.

pisocpictures.com

Sonda, ils 7 da fevrer 2026, las 14.15

Daco drova RTR ina linguista?

Presentaziun

da **Marietta Cathomas**

linguista RTR

Marietta Cathomas, linguista RTR, metta el center da sia presentaziun sia lavur tier RTR e dilucidescha, daco che RTR drova ina linguista. Ella tematisescha il svilup dil lungatg, novas tendenzas el romontsch e la creaziun da plaids – cun ina cuorta envesta pratica en quei «art».

rtr.ch/audio/linguarias

Sonda, ils 7 da fevrer 2026, las 15.15

Senza num e bein zuppau

Referat

da **Clau Solèr**
linguist

Senza num e bein zuppau. Quei constat pli u meins aunc oz, schegie che nus savessen strusch star senza. Ei pertucca nus corporalmein, e nus stuein s'exprimer giudlunder, mo untgin ei pir ch'il giavel l'aua benedida.

Ils specialists queschan giudlunder, mo affons e (socio-)linguists san sedi-vertir giudlunder – tut senza turpetg.

Ina paterlada cultur-linguistica cun maletgs ed empau colorit local.

Sonda, ils 7 da fevrer 2026, las 16.30

Lungatg. Cultura. Quiz.

Presentaziun ludica davart divers aspects linguistics

da **Conradin Klaiss**

menader dalla Fundaziun Retoromana

Sas Ti differenziar ils idioms in da l'auter e distinguer els dad outras varietads romontschas? (Tgei? Datti aunc outras varietads romontschas?)

Pertgei discurren nus adina puspei dil quart lungatg naziunal e buca digl'emprem, cu nus manegiein romontsch? (anflas il sbagli ortografic en quella construcziun?)

Quei che Ti sas buca, sas ti lignar. Perquei ha ei gie num 'quiz'. Ils cuntegns da quel vegnan en mintga cass discutai ed explicai. In ni l'auter forsa era da Tei.

Sonda, ils 7 da fevrer 2026, las 20.00

Ei vegnan, ils Fränzlis!

Concert e sault

culs Fränzlis da Tschlin

Domenic, Anna Staschia, Cristina, Madlaina e Curdin Janett

Ils Fränzlis da Tschlin concerteschan dapi igl onn 1982 ell'entira Svizra ed egl exterior. Els sunan saults tradiziunals, semovan denton era cun gust e plascher en tut ils stils musicals, ed includan elements ils pli varionts en lur musica.

20.00 – 21.15 Beinvegni e concert

21.45 – 22.45 Musica per saltar

fraenzlis.ch

Sonda, ils 7 da fevrer 2026, las 09.00 – 12.30

Modul 1A

Maluns e capuns e tgei aunc?

Marisa Thöni

Maluns e capuns ein tratgas deliziusas che vegnan consumadas savens el Grischun. Mo tgei tratgas grischunas dat ei schiglioc aunc? Ni tgei magliava la gliעד pli baul? E da tgei occasiun deva ei tgei spisa? Guglielm Gadola ha presentau el Calender Romontsch da 1960 in entir inventar cun il tetel "Tratgas e tschaveras da tschels onns". En quei modul vulein nus s'aprofundar ella tematica tratgas e tradiziuns grischunas, denton era tractar in aspect dil mintgadi, incl. vocabulari per la cuschina.

Modul 1B

Dil scriptorium al smartphone

Andrea Sandova

Isolau e quiet, e tuttina amiez la veta. Quei cuors meina nus naven digl origin dils uordens monastics europès allas claustras el Grischun e la damonda davart lur muntada historica e politica, sco era davart il mintgadi claustral: Co ein las mungias ed ils muntgs s'adattai al temps modern? Pertgei mavan ils giuvens e las giuvnas en claustra – e pertgei fan certs aunc oz quei? In'envesta en las claustras sco spazi denter pussonza e normalitad, retratga e responsabladad, denter tradiziun e survivor. Hosp: Sora Ermelinde Maissen.

Modul da perfecziunament per scolastas e scolasts

Translaziun

Giuanne Caviezel

Per instruir romontsch e per romontsch ein scolasts* adina puspei dumandai da translatar texts tudestgs en romontsch. Quei pretenda in'aulta cumpetenzza linguistica, ton dil tudestg sco era dil romontsch.

El center da quei luvratori stat la pratica. Jeu envidel Tei da prender cun Tei in text (ni era plirs) che Ti vul translatar ni che Ti has gia translatau. Il luvratori porscha spazi per translatar e discutir las sfidas, ton en gruppa, sco era el plenum.

Dumengia, ils 8 da fevrer 2026, las 09.00 – 10.30

Modul 2A

Cuolms sut tensiun

Andrea Sandova

Las Alps paran eternas - semidan denton incuntin. Bovas, lavinas ed auas grondas ein neginas excepziuns, mobein expressiun d'ina cuntrada en moviment. Quei cuors envida a capir la natira alpina sco in process activ. Partend dils eveniments historics che han transformau las cuntradas e las societads, naven dalla bova da Flem tochen Brinzauls, sedumandein nus: Resta quei moviment stabils? Tgei munta la malsegirtad per ils carstgauns ed ils vitgs? E co semida nossa relaziun cullas muntognas, sche nus prendein serius lur dinamica?

Modul 2B

Leger en cuminonza

Marisa Thöni

Malgrad ch'il romontsch vegn caracterisau sco lungatg pign, ei la litteratura romontscha vasta e varionta.

En quei modul legin nus comunablamein ina historia cuorta da Gian Fontana. Ti vul saver tgeinina? Quei resta aunc in secret. Garantiu ei denton che la lectura meina nus en auters temps e porscha bia material per discussiuns interessantas.

Modul 2C

Indicativ - imperativ - cundiziunal - conjunctiv

Sara Simonet

Teidla! Vulesses rinfrestgar tia savida davart ils quater modus grammaticals? Lu *manegel jeu che ti seigies* el dretg liug en quei modul.

Ell'emprema part survegns ti ina survesta dils differents modus, da lur fuormas e da lur diever.

Suenter la teoria suonda la pratica. La secunda part dil cuors meina tei en ina gruppa atras in percuors cun exerchezis, legns e dialogs.

Dumengia, ils 8 da fevrer 2026, las 11.00 – 12.30

Modul 3A

Daco ei «IA» il plaid digl onn 2025?

Marisa Thöni

Vus smineis, "IA" ei l'abreviazion per intelligenza artificiala.

En quest modul tschentein nus la damonda daco ch'ina abreviazion daventa plaid digl onn e buca in'entira expressiun. Vus vegnis a constatar che la risposta ei buc aschi banala sco forse supponida.

Quella risposta meina nus lu vinavon alla tematica 'intelligenza artificiala' e sia impurtonza per il lungatg minoritar romontsch.

Modul 3B

Cura che la vacca ha dapli libertad che ti

Andrea Sandova

En quei modul sefatschentein nus cun la veta ad alp – ier, oz e damaun. El center stattan discussiuns davart mintgadi, lavur, libertad e responsabladad. Tematisadas vegnan era tradiziuns, accumpignadas da sfidas modernas (munconza da persunal, posiziun da dunnas, turissem, luf) e da manieras alternativas da menar las alps. Cumentau cun detgas ed auters texts che tractan quei topos, sco era cun tuns da Heinrich Klaiss che ha passentau 25 stads ad alp.

Modul 3C

Introducziùn agl sutsilvan cun «BASKI»

Nico Dasoli

Igl sutsilvan e igl idiom rumàntsch igl ple pintg ad ear igl ple poc ancunaschaint.

Nus persecitagn Baski sen las sias aventuras agl gòld salvadi a schliagn igl text anzemel cun agid digl context ad ancuragn expressiùns idiomaticas tipicas. Nus marcagn diferenzas digl sutsilvan ad igl sursilvan a sclaragn amparadas da capientscha. A la fegn resumagn nus curtameing igl cuntegn, igl lungatg a las caracteristicas spezialas sutsilvanas.